

РЕЦЕНЗІЇ

(Рецензія на монографію: Іщенко М. П., Іщенко О. М. Соціально-політична енциклопедія: наукове видання / М.П. Іщенко, О.М. Іщенко ; за ред. д-ра філос. наук, проф. М.П. Іщенка. – Ч. : «ІнтролігаТОР», 2012. – 636 с.)

Можна вважати вдалою спробою авторів рецензованої книги дослідити різні надскладні, в значній мірі загадкові феномени соціально-політичного життя людини, системних змін її способу життя за умов нового глобалізованого стану сучасної цивілізації. За техногенних умов розвитку світової цивілізації, як показують автори видання, зростають масштаби і значення соціально-політичної проблематики, людського фактору у всіх сферах життя, особливо в економічній і управлінській діяльності.

Розроблена доктором філософських наук, професором Іщенком М.П. і кандидатом політичних наук, доцентом Іщенком О.М. «Соціально-політична енциклопедія» є спеціальним виданням, у якому в алфавітному порядку подана загальноновизнана наукова інтерпретація вживаних у європейській і світовій практиці соціальних, політичних, економічних, філософських і юридичних понять і термінів, наукових досягнень українських і світових історичних особистостей, які широко використовуються в повсякденній роботі. Всі статті достатньо науково аргументовані і написані зрозумілою для будь-якого читача мовою. Достовірність результатів дослідження авторами базових положень, викладених в енциклопедії, підтверджена теоретичним і методологічним їх обґрунтуванням в науковій літературі сучасної соціально-політичної проблематики, усебічним аналізом стану досліджуваних проблем в теорії і методиці соціальної філософії, а також застосуванням комплексу наукових методів, адекватних до об'єкту, предмету, мети і завдання сучасної соціальної політики.

За своїм призначенням рецензована енциклопедія спрямована на аналіз соціальної політики, що здійснюється на сучасному етапі розвитку українського суспільства, який характеризується перетворенням суспільних відносин, пошуком реально ефективних векторів і засобів політичного та економічного розвитку, створенням достатніх ресурсів

для забезпечення плідного використання можливостей інноваційних соціально-економічних програм.

У цьому контексті цікавою є інтерпретація авторами соціальної політики як такої, що спрямована на реалізацію соціальних потреб і інтересів особистості, покращення добробуту населення на основі прискореного розвитку соціальної сфери, активного використання соціальних факторів і підвищення ефективності економіки. Соціальна політика повинна бути адекватною стану економіки, сприяти виходу з кризових ситуацій, забезпечувати задоволення необхідних стандартів життєвого рівня людей.

Автори переконливо доводять, що основними напрямками соціальної політики сьогодні є: створення необхідних умов для соціального становлення гармонійної особистості, підвищення кожним трудівником свого добробуту за рахунок особистого трудового внеску, розвитку підприємства та ділової активності; надання відповідної допомоги по безробіттю; збереження робочих місць, фахової перепідготовки осіб, що втратили роботу, проведення соціально справедливої пенсійної реформи; оптимізація процесу фізичного і розумового розвитку особистості; підтримка сім'ї, материнства та дитинства; збереження і покращення умов виживання людства.

У «Соціально-політичній енциклопедії» на основі вже здобутих корифеями світової науки, вітчизняними філософами, політологами і соціологами знань автори висвітлюють питання, пов'язані з розвитком філософської, соціологічної і політичної наук за умов техногенної цивілізації. У ній важливе місце відводиться висвітленню соціально-політичних подій і факторів із життя українського народу, історичних постатей видатних українців, які прославили Україну в історії Європи і всього світу.

Цілком природним є бажання авторів цієї енциклопедії поповнити науково-енциклопедичну літературу, навчально-методичні і наукові видання з проблем соціально-політичного розвитку, висвітлити найважливіші, найбільш актуальні проблеми і в деякій мірі оновити арсенал навчальних посібників з соціології, політології, державотворення, права та інших суспільних наук.

«Соціально-політична енциклопедія» вміщує широкий спектр дефініцій, термінів, категорій та аналіз історичних явищ і процесів суспільно-політичного і соціально-економічного буття, які широко використовуються у відповідній науковій літературі, в періодичних виданнях, а також у радіо- і телепередачах.

Головною особливістю цього наукового видання є те, що в основі його створення лежить принципово нова ідея його призначення. Слід

підкреслити, що абсолютна більшість довідниково-словникової літератури підпорядкована односторонній, можливо науково і виправданій спеціалізації з висвітленням переважно тих понять, термінів, на які за всієї їх теоретичної значущості практичного попиту, окрім вузького кола професіоналів, в житті основної маси населення практично не буває.

«Соціально-політична енциклопедія» спланована таким чином, що вміщує в собі необхідну для кожної людини інформацію про явища чи події суспільного життя. Вміння ж кваліфіковано розібратись в останніх є в існуючих ринкових умовах не лише невід'ємним компонентом освіченості й культурності середнього рівня інтелігентної, цивілізованої людини, але й просто своєрідним компасом, що допоможе сучасникам, особливо молодим, самостійно зорієнтуватись у вихорі жорстких, бурхливих реалій індивідуального виживання.

У запропонованому авторами змісті «Енциклопедія» носить комплексний характер і містить в собі сучасну трактовку соціально-політичної термінології, методів отримання і застосування нових наукових знань та критеріїв їх обґрунтування, основних моделей, принципів та ідей сучасної методології і технології соціально-політичної діяльності.

Авторами показані особливості соціально-політичної лексики, проблеми і критерії морально-етичної і соціальної відповідальності політиків, депутатів, державних діячів за цивілізаційний розвиток своєї країни та інших країн світу. У ній всебічно аналізується взаємодія соціально-політичних значень у соціально-економічних і культурних системах, методологія і методика виконання наукових досліджень у соціально-гуманітарних, природничих та технічних галузях науки.

Це наукове видання буде корисним для студентів, науковців, політиків, державних службовців, керівників підприємств і організацій, бізнесменів і менеджерів в аспекті вирішення науково-теоретичних і практичних проблем соціально-гуманітарної сфери життєдіяльності людей, а також для всіх, хто цікавиться соціально-політичною проблематикою.

*В.С. Богданов, доктор філософських наук, професор,
декан Черкаського факультету Національного
університету «Одеська юридична академія»*

Рецензія надійшла до редколегії 22.09.2014